

Pwyllgor Adolygu Gweithredol

11 Mehefin 2025

Yn bresennol: Dr R Plummer (Cadeirydd)

Y Cyngorydd M Bowen, y Cyngorydd T Evans, y Cyngorydd C George, y Cyngorydd S Hancock MBE, Mrs S Hoss a Mr GA Jones.

Hefyd yn bresennol: Tom Bean (Swyddog Addysg), Georgia Jones (Swyddog Gwasanaethau Democrataidd), Tegryn Jones (Prif Weithredwr), James Parkin (Cyfarwyddwr Adfer Natur a Thwristiaeth), Graham Peake (Arweinydd Tîm Dysgu a Chynhwysiant), Bryony Rees (Cydlunydd Ysgolion Awyr Agored), Angela Robinson (Swyddog Iechyd a Llesiant), Libby Taylor (Pennaeth Ymgysylltu a Chynhwysiant), a Mair Thomas (Swyddog Perfformiad a Chydymffurfiaeth).

(Cyfarfod Rhithiol: 10.00am – 1:00pm)

1. Ymddiheuriadau am absenoldeb

Derbyniwyd ymddiheuriad am absenoldeb oddi wrth y Cyngorydd C Williams BEM.

2. Datgan buddiannau

Ni ddatganwyd unrhyw fuddiant.

3. Cofnodion

Cyflwynwyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 12 Mawrth 2025 i'w cadarnhau a'u dilysu.

Ar gynnig Mrs S Hoss, a eiliwyd gan y Cyngorydd C George, **penderfynwyd** cadarnhau a dilysu cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 12 Mawrth 2025.

4. Log Gweithredu a Materion yn Codi

O ran cam gweithredu 1045, bod Fforwm Arfordirol Sir Benfro yn rhoi cyflwyniad i gyfarfod o'r pwyllgor yn y dyfodol, gofynnodd Aelod am yr amserlen ddiweddaraf, a chadarnhaodd y Swyddog y byddai diweddariad ar gael erbyn y cyfarfod nesaf.

O ran cam gweithredu 1057, llunio rhestr o ddigwyddiadau Cymraeg i glustnodi unrhyw fylchau, awgrymodd yr Aelodau y byddai gwneud adolygiad yn fuddiol yn hytrach na dim ond llunio rhestr. Cadarnhaodd y Prif Weithredwr y byddai adolygiad o ddigwyddiadau Cymraeg yr Awdurdod yn cael ei gynnal fel rhan o ddarn ehangach o waith, ac y byddai manylion pellach am hyn yn cael eu cyflwyno i'r Aelodau yn y cyfarfod nesaf o'r Awdurdod Parc Cenedlaethol.

Nodwyd.

[Ymunodd y Cyngorydd M Bowen â'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem nesaf.]

5. **Amcan Llesiant: Archwiliad Dwfn / Hunanasesiad: Cysylltiad**

Cyflwynodd y Pennaeth Ymgysylltu a Chynhwysiant adroddiad ar archwiliad dwfn a hunanasesiad o un o'r pedwar amcan llesiant, sef Cysylltiad.

Dywedwyd bod yr amcan Cysylltiad yn canolbwyntio ar greu Parc oedd yn wasanaeth iechyd naturiol oedd yn gymorth i bobl fod yn iachach, yn hapusach â mwy o gysylltiad â'r dirwedd, natur a threftadaeth. Roedd yr adroddiad yn cynnwys manylion y canlyniadau ar gyfer yr amcan, asesiad o'r camau ymlaen, ystadegau perthnasol, astudiaethau achos, yr heriau a'r cyfleoedd, manylion y cyfraniadau at ganlyniadau trawsbynciol, ac asesiad cyffredinol ynghyd â'r camau nesaf.

Nodwyd bod gan Gwreiddiau at Adferiad ddau hyb yn Sir Benfro – un yn y De a'r llall yng nghanol y sir, a dywedodd Aelod mai cam cadarnhaol fyddai sefydlu hyb yn y Gogledd yn ogystal i fod yn fwy hygyrch. Cadarnhawyd bod hyb yn Abergwaun wedi'i sicrhau, ond nad oedd y tîm yn gallu cynnal grŵp ar gyfer y prosiect yn yr ardal honno. Serch hynny, roedd gan y tîm fwriad i sefydlu hyb yn y Gogledd unwaith eto yn y dyfodol.

Cafwyd trafodaeth i ddilyn ar yr ymarferiad Mapio Rhanddeiliaid oedd wedi'i gynnwys yn yr adroddiad, a manteision y mapio o ran deall anghenion y rhanddeiliaid yr oedd yr Awdurdod yn ymgysylltu â hwy, a'r grwpiau hynny yr oedd angen cysylltiad cryfach â hwy. Dywedodd y Swyddog mai'r camau nesaf fel rhan o'r ymarferiad Mapio Rhanddeiliaid fyddai deall capasiti'r tîm a datblygu fframwaith fyddai'n galluogi'r Swyddogion i flaenoriaethu gwaith.

Nodwyd.

6. **Dysgu mewn Partneriaeth**

Cyflwynodd yr Arweinydd Tîm Dysgu a Chynhwysiant, y Swyddog Addysg a'r Cydlynnydd Ysgolion Awyr Agored adroddiad oedd yn amlinellu'r adolygiad o waith addysg yr Awdurdod gan ganolbwyntio'n benodol ar y modd y gellid cyflawni'r amcanion yn y maes hwn drwy weithio mewn partneriaeth ag eraill.

Dywedwyd bod y tîm Dysgu, Parcmon a chanolfan yr Awdurdod wedi gweithio'n uniongyrchol gyda 9,400 o ddysgwyr yn 2024/25, o blant cyn-ysgol hyd at fyfyrwyr Lefel A a myfyrwyr coleg. Roedd yr adroddiad yn rhoi dadansoddiad pellach o wasanaethau Addysg yr Awdurdod Parc Cenedlaethol a'r amrywiol brosiectau y bu'r tîm yn gweithio arnynt mewn partneriaeth ag eraill i gyflawni'r gwaith ac adnoddau dysgu. Bu'r swyddogion yn trafod yr heriau megis yr angen i addasu i'r newidiadau yn y Cwricwlwm i Gymru, a'r nifer cyfyngedig o staff. Hefyd tynnwyd sylw at rywfaint o'r hyn a gyflawnwyd megis y cynnydd yn yr ymgysylltu ag ysgolion uwchradd, a lansio'r cynllun 'Tirlun' oedd yn galluogi darparwyr addysg i gynnal sesiynau heb gymorth Swyddogion yr Awdurdod.

Dywedwyd bod y tîm wedi bod yn cydweithio â'r Tirweddau Dynodedig eraill yng Nghymru i gyflwyno 'Tirlun', sef adnodd dysgu dwyieithog sy'n

gysylltiedig â'r Cwricwlwm i Gymru, a gofynnodd Aelod a oedd potensial i rannu'r prosiect ymhellach. Mewn ymateb, cadarnhaodd y Swyddog bod y tîm yn canolbwyntio ar eu cynulleidfa gartref i ddechrau, ond y byddai gweithdai yn cael eu trefnu yn y dyfodol gyda'r nod o hyrwyddo Tirlun ymhellach a dod â mwy o addysgwyr ynghyd.

Tynnwyd sylw at yr ystyriaethau ariannol yn yr adroddiad wrth i'r Swyddog egluro bod y gost o ddarparu gwasanaethau addysg yn uchel ar ôl cynnwys costau staff a threuliau cyffredinol. Ychwanegwyd bod y cyllid ar gyfer prosiect Ysgolion Awyr Agored Sir Benfro yn rhedeg tan fis Medi 2025, ac apeliodd y Prif Weithredwr ar yr Aelodau hynny sydd hefyd yn aelodau o'r Cyngor Sir i ofyn am gymorth gan Gyngor Sir Penfro ar gyfer y prosiect hwn.

Manteisiodd yr Aelodau ar y cyfle i ddiolch i Graham Peake, Arweinydd y Tîm Dysgu a Chynhwysiant, am ei waith caled a'i gyfraniadau i'r Awdurdod dros y blynnyddoedd gan y bydd yn ymddeol yn ystod yr Hydref hwn.

[Gohiriwyd y cyfarfod o 11:38am – 11:45am]

7. Iechyd a Lles

Cyflwynodd y Swyddog Iechyd a Lles adroddiad oedd yn rhoi adolygiad o'r tîm Iechyd a Lles a'r modd yr oedd y gweithgaredd ar hyn o bryd a'r gweithgaredd sydd yn yr arfaeth yn y maes hwn wedi'i ddatblygu i ddiwallu anghenion pobl drwy leihau anghydraddoldeb, gwella llesiant a chefnogi fframwaith Cymru gyfan ar Bresgripsiynu Cymdeithasol. Roedd yr adroddiad yn rhoi manylion pellach ar y gweithgaredd a wneir, ymgysylltu â'r gymuned, enghreifftiau o'r effaith, y blaenoriaethau ar gyfer 2025/26, trosolwg o'r tîm, y cynulleidfaoedd newydd a gyrhaeddwyd, mentrau cynhwysol, y defnydd ac effaith yr offer hygyrchedd, datblygu partneriaethau, gwelliannau i'r system archebu, a datblygu tîm.

Rhoddodd y Swyddog gyflwyniad i'r Aelodau oedd yn amlinellu'r cysyniad o Bresgripsiynu Cymdeithasol, yr hyn a gyflawnwyd gan yr Awdurdod yn y maes hwn, a'r meysydd lle gellid gwneud gwelliannau. Aeth y Swyddog rhagddo i drafod yr heriau a wynebier gan y tîm oedd yn cynnwys y cymhlethdod o bartneru â sefydliadau megis Hywel Dda, a'r marchnata cyson ar adnoddau cyfyngedig.

Bu'r Aelodau yn trafod pwysigrwydd y gwaith Iechyd a Lles a gyflawnir gan yr Awdurdod, a gofynnodd Aelod a oedd y tîm yn hwyluso cymorth gan gymheiriaid. Mewn ymateb, cadarnhaodd y Swyddog bod yr Awdurdod wedi newid ei ddulliau er mwyn cynnig mwy o gyfleoedd ar gyfer mentora gan gymheiriaid a chymorth gan gymheiriaid gyda mwy o ffocws ar roi rolau cyfartal i bobl feithrin sgiliau a pherthnasoedd.

Nodwyd.

8. Adroddiad Perfformiad ar yr Amcanion Llesiant

Cyflwynodd y Swyddog Perfformiad a Chydymffurfiaeth yr Adroddiad Perfformiad ar yr Amcanion Llesiant oedd yn rhoi manylion am y cynnydd a wnaed yn erbyn y dangosyddion/ prosiectau/ rhaglenni gwaith blaenoriaeth am y cyfnod yn diweddu 31 Mawrth 2025 ac oedd yn cynnwys ystadegau chwarter 4 ar gyfer rhai mesurau, gan gofnodi perfformiad yr Awdurdod am y flwyddyn ariannol lawn. Roedd yr adroddiad perfformiad yn nodi perfformiad yr Awdurdod yn erbyn ei bedwar Amcan Llesiant (Cadwraeth, Hinsawdd, Cysylltiad a Chymunedau) fel y nodir yng Nghynllun Corfforaethol ac Adnoddau yr Awdurdod 2023/24 – 2026/27.

Nododd Aelod bod yr Awdurdod wedi gweld cynnydd o 43% mewn pryderon ynghylch hawliau tramwy cyhoeddus yn 2024/25 o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Eglurodd y Prif Weithredwr iddo fod mewn trafodaethau â Llywodraeth Cymru ynghylch cynnal a chadw'r hawliau tramwy cyhoeddus yn Sir Benfro gan y byddai angen rhagor o gymorth ariannol i ddiogelu Llwybr yr Arfordir i'r dyfodol.

Nodwyd.